

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ ХНУВС

Калюжний М.Г., Колесніков В.В.

Харківський національний університет внутрішніх справ

Анотація. В роботі розкриваються особливості застосування сучасних технічних засобів навчання під час навчальних занять зі спеціальної фізичної підготовки правоохоронців.

Annotation. In job features of application of the modern equipment for improvement of level of physical preparation of cadets of police reveal.

Ключові слова: методика, технічні засоби, техніка, правоохоронці, курсанти.

Keywords: technique, means, techniques, police, cadets.

Вступ. У відповідності до керівних документів з організації професійної підготовки у системі МВС України, на заняттях зі спеціальної фізичної підготовки приємливим вважається вивчення та удосконалення техніки рукопашного бою, боротьби самбо, дзюдо, кікбоксингу, універсального бою та інших ефективних єдиноборств.

Дані єдиноборства позитивно впливають на рівень професійної підготовленості правоохоронців, їх спеціальну фізичну підготовленість, що у свою чергу якісно відображається у виконанні ними службово – бойових завдань.

У свою чергу удосконалення навичок затримання та обеззброєння противника у різних варіативних умовах сутички з противником проводиться під час навчально – тренувальних занять: зі спеціальної фізичної підготовки, обраного виду спорту та під час безпосередньої участі у змаганнях з різних видів службово – прикладних єдиноборств.

Таким чином удосконалення техніки рукопашного бою та підвищення рівня спеціальної фізичної підготовленості правоохоронців МВС України являється важливим практичним завданням, а пошук новітніх технологій удосконалення даного єдиноборства – важливим науковим напрямком, що безсумнівно зменшить ризик загибелі та травматизму представників органів внутрішніх справ України під час виконання ними службово – бойових завдань.

Дослідження даного напрямку виконано у відповідності до Зведеного плану НДР і ДКР (РК) Українського інституту науково – технічної і економічної інформації (шифр «модель РБ», номер держреєстрації 0108U007536).

Результати. Навчання та удосконалення техніки рукопашного бою під час навчальних занять зі спеціальної фізичної підготовки визначається здатністю тих, що навчаються до аналізу м'язових відчуттів. До того ж, точність аналізу рухів знижується під час подразнення вестибулярного апарату, стомлення, високому емоційному збудженні. Тому ті, що тренуються мають потребу в додатковій інформації. Для ефективного формування навичок самоконтролю необхідно, щоб додаткова інформація надходила до тих, що навчаються по ходу руху чи відразу після його закінчення. З цією метою під час навчально – тренувальних занять використовують сучасні технічні засоби навчання.

Автоматизовані відеокомп'ютерні системи являються найефективнішим засобом у технічній підготовці спортсменів високого класу та правоохоронців МВС України. Дані системи дозволяють видавати графічну та звукову термінову інформацію про найважливіші параметри техніки рухів. Комп'ютерне моделювання дає можливість знайти оптимальні значення параметрів техніки рухів, при яких той, що навчається може показати найкращий результат під час тренування, а у нашому випадку під час службово – бойової діяльності.

На даний момент в Україні, представники правоохоронних підрозділів під час професійного

становлення не в повному обсязі використовують сучасні технічні засоби навчання. Більшість розробок у даній галузі широко використовується у спортивному тренуванні. Не дивлячись на значну кількість проведених досліджень у даному напрямку питанням удосконалення техніки рукопашного бою курсантів ХНУВС із використанням «VISUAL 3D™» технології не приділялося.

Метою нашої роботи було удосконалення техніки рукопашного бою під час навчальних занять зі СФП курсантів ХНУВС із використанням «VISUAL 3D™» технології.

З метою визначення ефективності запропонованої нами технології удосконалення техніки рукопашного бою досліджуваних курсантів, нами було сформовано експериментальну групу ЕГ (n=30) та контрольну групу КГ (n=30). На початку педагогічного експерименту, досліджувані дані груп за показниками технічної підготовленості достовірно не відрізнялися ($P > 0.05$). Слід зауважити, що досліджувані КГ під час педагогічного експерименту використовували традиційну методику удосконалення техніки рукопашного бою. У свою чергу досліджувані ЕГ під час удосконалення техніки даного єдиноборства використовували VISUAL 3D™ технологію провідної Шведської компанії «Qualisys MCS».

Дана технологія використовувалася тричі на тиждень під час навчально – тренувальних занять зі спеціальної фізичної підготовки (розділ «Рукопашний бій») та тренувань курсантів ХНУВС у спортивних секціях: з боротьби самбо та рукопашного бою упродовж 2010 – 2011 р.р., що у свою чергу призвело до створення кумулятивного ефекту, наслідком чого у ЕГ були помічені позитивні зміни у технічній підготовленості даної спрямованості.

Порівнюючи показники до та після використання нами сучасного наукового інструментарію спрямованого на удосконалення техніки рукопашного бою курсантів ХНУВС, було встановлено, що результати отримані після педагогічного експерименту у досліджуваних груп суттєво підвищилися у порівнянні із вихідними даними і ці відмінності в основному достовірні (ЕГ $P < 0,05$). Результати наших досліджень впроваджені у практику спеціальної фізичної підготовки слухачів та курсантів Академії ВВ МВС України, військових частин внутрішніх військ МВС України.

Висновки. Таким чином, акцентоване комплексне застосування сучасних технічних засобів навчання у процесі удосконалення технічної майстерності курсантів – правоохоронців ХНУВС з рукопашного бою під час навчальних занять зі СФП дозволило нам оптимізувати всі необхідні складові у різних варіативних ситуаціях двоборства, що забезпечило статистично достовірне підвищення рівня технічної майстерності представників ЕГ ($P < 0,05$).

Перспективи подальших розвідок у даному напрямку передбачають удосконалення існуючих сучасних технічних засобів навчання, пошук та впровадження нових методик та технологій удосконалення технічної та тактичної підготовленості правоохоронців з рукопашного бою, які значним чином вплинуть на їх якісний результат виступу на змаганнях різних рівнів, а також сприятимуть підвищенню рівня виконання завдань за призначенням.

Список використаних джерел

1. Амосов Н.М. *Моделирование сложных систем.* - Киев, 1968. – 212 с.
2. Долгий О.А. *Мінімалізація професійного ризику працівників підрозділів податкової міліції органів ДПС України.* // - К.: Атака – Н, 2002. – 184 с.
3. Хацаюк О.В. *Удосконалення техніки рукопашного бою правоохоронців МВС України із використанням сучасних технічних засобів навчання. Шифр «Модель – РБ».* *Наук. Дослід. Роб.* – Харків: АВВ МВС України, 2008. – 135 с.
4. Шулика Ю. А. *Боевое САМБО и прикладные единоборства.* – Ростов н/Д: «Феникс» 2004 г. – 224 с.